



Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. II. Solvuntur objectiones

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77355)

anima separata; sed quia ante iudicium generale, & generale omnium remunerationem, non oportet aliquos beatificari: vel certe quia Deus ipse ita voluit ac disposuit, propter occultos fines suae providentiae. Aliæ verò patiuntur instantiam in animabus iustorum, qui ante adventum Christi decesserunt: ille enim, quamvis perfectè purgata, statim post separationem à corpore non viderunt divinam essentiam; imò per multa saecula earum beatitudo & merces fuit dilata, cœlò adhuc clausò, ob culpam originalem.

7. Quare existimo aliam huius rei, utpote à sola Dei voluntate pendens, non debere assignari rationem, quàm eam quam tradit D. Thomas 3. B. p. qu. 49. art. 5. ad 4. ubi ait, quòd *Christus sua passione meruit nobis introitum regni cœlestis, & impedimentum removit; sed per suam ascensionem nos quasi in possessionem regni cœlestis introduxit. Et ideo dicitur quòd ascendit pandens iter ante eos.* Unde licet ante passionem Christi, ejusque in cœlum ascensionem, nullus quantumcumque iustus regnum cœlestis intrare posset: attamen in lege gratiae animæ iustorum, cum primùm sunt perfectè purgatae, statim consequuntur beatitudinem, post decessum à corpore. Et hoc (inquit S. Doctor ibidem) *figuratur Numer. 35. ubi dicitur quòd homicida manebit ibi (scilicet in civitate refugij) donec sacerdos magnus, qui oleo sancto unctus est, moriatur. quo morituro, poterit in domum suam redire.* Quare Apostolus ad Hebræos 9. postquam dixit, quòd olim in sancta sanctorum non poterant ingredi sacerdotes, nec populus, subdit: *Hoc significante Spiritu Sancto, nondum propalatum esse sanctorum viam. adhuc priorum tabernaculo habente statum: id est, per hoc Spiritus Sanctus declarare intendebat, toto tempore veteris testamenti non fuisse apertam viam ad cœlum; ideoque etiam iustissimos quosque ad inferos descendisse. At postquam Christus prorupit velum templi, cessaveruntque figuræ, ex tunc patet via Sanctorum ad cœlestis tabernaculum, & cœlorum janua per passionem Christi nobis aperta est.* Unde Leo Papa serm. 1. de ascensione: *Christi ascensio (inquit) nostra proventio est, & quòd præcessit gloria capitis, eo spes vocatur & corporis: hodie enim non solum paradisi possessores firmati sumus, sed etiam cœlorum in Christo superna penetravimus; ampliora adepti per ineffabilem Christi gratiam, quam per diaboli amiseramus invidiam.* Item D. Ioannes Apocal. 21. dicit cœlestem Ierusalem habere portas duodecim, & subdit: *Ab Oriente porta tres, & ab Aquilone porta tres, & ab Austro porta tres, & ab Occasu porta tres: per hoc innuens, modò post Christi passionem & ascensionem, undequaque patere aditum in cœlum, omneque impedimentum penitus esse sublatum; ac proinde iustorum animas, cum primùm à peccatis perfectè purgatae sunt, consequi beatitudinem, & clarà Dei visione perfui, non expectatà resurrectione vel die iudicij.*

S. II.

Solvuntur objectiones.

8. **C**ONTRA hanc conclusionem primò obijci possunt plura Scripturæ testimonia, quibus significari videtur, præmium beatitudinis, & visionem Dei reservari in diem iudicij. Matthæi namque 20. dicitur omnibus simul operariis redditam fuisse mercedem, cum serò factum

A *esset. hoc est in fine mundi.* Et cap. 25. cum describitur iudicium univertale, dicitur: *Ibunt hi in supplicium æternum, iusti autem in vitam æternam.* Paulus etiam 2. ad Timoth. 4. ait: *Reposita est mihi corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die, extremi scilicet iudicij.* Et ad Hebræos 11. inquit de Sanctis: *Non acceperunt repromissionem, Deo pro nobis melius aliquid providente, ut non sine nobis consummarentur.* Item 1. Ioan. 3. dicitur: *Cum apparuerit (nempe Christus in die iudicij) similes ei erimus: quoniam videbimus eum sicuti est.* Denique Apocal. 6. dicit idem Apostolus: *Vidi subtus altare animas interfectorum propter verbum Dei: & dictum est illis, ut requiescerent adhuc tempus modicum, donec compleantur conservi eorum: id est, ut expectent tempus resurrectionis, & generalis iudicij, in quo, completo numero electorum, omnes simul recipient mercedem & beatitudinem.*

Veruntamen hæc parùm urgent: nam quoad 9. tria prima loca, si intelligantur de die iudicij generalis, dicendum est, tunc præmium meritum cum publico honore, ac solemni pompa, & manifestatione omnium bonorum operum, iustis esse conferendum; vel tunc novâ & publicâ sententiâ, non solum animæ, sed etiam toti homini reddendum esse. Dixi, si intelligantur de die iudicij generalis: quia in primo loco *ly ad vesperam* denotat finem vitæ cujuslibet, ut ait Glossa interlinearis. Item cum Apostolus ait, quòd Deus iustus iudex reddet ipsi coronam justitiæ *in illa die*, loquitur (ut ait Nicolaus de Lyra) de die mortis, de quo præmiserat: *Tempus resolutionis meæ instat.* Quartus locus facilis est: nam vel loquitur Apostolus de præmio completo per resurrectionem; vel intendit Sanctos veteris Testamenti non intrasse cœlum sine Sanctis Legis Evangelicæ, non quidem omnibus, sed aliquibus, Testimonium verò primum ex Joanne planè caret difficultate: nam *ly cum apparuerit*, non significat, cum Christus venerit ad iudicandum (neque enim visio humanitatis Christi Domini reddet Sanctos beatos) sed intelligitur de Deo secundùm se, ut sit sensus: *quando se nobis per visionem ostenderit.* Quòd si aliquis hæc verba ad Christum in secundo adventu referat, Glossa interlinearis ait, tunc nos futuros ei similes, id est *secundùm corpus immortales*; quia videbimus eum sicuti est: nam ex gloria animæ redundabit gloria & immortalitas in corpus. Ultimus locus qui est ex Apocalypsi, communiter explicatur de desiderio unionis ad corpus, quod habent animæ Sanctorum: illud enim non complebitur, nisi in die resurrectionis generalis, in qua totus homo beatificabitur. Porro ipsas gloriâ essentiali frui in cœlis ante illud tempus, colligitur ex eo quod ibidem dicitur: *Data sunt illis singule stole albe:* nam ut explicant Sancti Patres, per stolam illam intelligitur gloria & beatitudo essentialis.

10. Secundò obijci possunt plura SS. Patrum testimonia, in quibus apertè dicitur Sanctorum beatitudinem usque ad tempus resurrectionis esse differendam.

Verùm, vel hæc explicari possunt de adæquata beatitudine corporis & animæ; vel dici aliquos ex SS. Patribus id olim docuisse, quia tunc res erat dubia, & nondum ab Ecclesiâ definita; nunc verò non licere de hoc dubitare, ob definitiones Concilij Florentini, & Benedicti XII. suprâ adductas.

Tertiò obijciunt aliqui Decretum Joannis A XXII. qui, teste Ocham in opere sex dierum, & Gersoni in ferm. de Paschate, dicitur definiti- se contrarium.

Sed respondetur, verum quidem esse, illum fuisse valde propensum in hanc sententiam, eamque persuadere statuisse: non tamen ut Pontificem definitivè, sed, ut ait Benedictus XII. in sua Extravaganti, speciali Dei providentiâ raptum fuisse, antequam aliquid definiret. Nec credendum est Ochamo, quippe qui Joanni XXII. fuit infensissimus, utpote ab eo excommunicatus.

ARTICVLVS II.

Utrum beatitudo semel adepta possit amitti?

II. **F**ERTVR communiter error Origenis, negantis perpetuitatem beatitudinis, & ponentis perpetuam vicissitudinem felicitatis & miseriar: licet aliqui eum excusare nitantur, dicentes hunc errorem inter opera Origenis ab hæreticis fuisse insertum; sed immeritò, quia tum D. Thomas hic art. 2. & 3. contra gent. cap. 62. tum etiam D. Augustinus libro 21. de civit. cap. 17. & libro de hæresibus hæresi 43. & D. Hieronymus in Epistola ad Avitum, imò & sexta Synodus generalis actione 11. in Epistola Sophronij, approbatâ actione 13. hunc errorem Origeni tribuunt.

Porro contra illum militant plura Scripturæ testimonia, quibus asseritur beatitudinem Sanctorum perpetuò duraturam, præsertim illud Matth. 25. quod adducit S. Thomas: *Ibunt hi in supplicium æternum, iusti autem in vitam æternam.* Et Joan. 22. Christus dicebat Apostolis: *Gaudium vestrum nemo tollet à vobis.* Item 1. Petri 2. beatitudo vocatur hæreditas *incorruptibilis, incontaminata, & immarcescibilis.* Et cap. 5. *immarcescibilis gloriæ corona.* Denique in Fidei symbolo promittitur nos expectare vitam æternam.

12. De fide ergo certum est, beatitudinem Sanctorum fore perpetuam & nunquam desituram. Sed dubitant ac disputant Theologi, an hoc ei conveniat ab intrinseco, & ex natura rei, vel solùm ab extrinseco, & ex gratuita voluntate Dei, eam perpetuò conservantis? Scotus enim & Durandus in 4. dist. 49. qu. 6. docent illam solâ Dei voluntate, & non ab intrinseco esse perpetuam. Idem videtur sentire Vazquez hic disput. 21. cap. 2. ubi ait eodem modo philosophandum esse de visione beatifica & lumine gloriæ, sicut de Angelis: unde sicut Angeli, in ejus sententia, non sunt in incorruptibiles ex natura sua, sed solùm ab extrinseca Dei providentiâ illos conservante; ita & lumen gloriæ, ac visio beatifica. Alij dicunt beatitudinem posse dupliciter considerari, scilicet in ratione beatitudinis, & boni perfecti ac plenè satiati, & in ratione visionis & operationis: & primo modo esse ab intrinseco inamissibilem & incorruptibilem, non autem secundo modo. Ita Curiel hic art. 4. dubio unico. Thomistæ verò asserunt perpetuam ab intrinseco convenire beatitudini, tam ut est visio Dei, quàm ut est perfectâ beatitudo: sic Cajetanus, Conradus, Martinez, Alvarez, Suarez, & alij.

S. I.

Conclusio affirmativa statuitur.

DICO igitur: Visionem beatam, tam ut beatitudo, quàm ut visio est, ab intrinseco esse incorruptibilem. Ita D. Thomas hic art. 4. ubi docet beatitudinem perfectam, quæ expectatur post hanc vitam, & ex ipsa communi ratione beatitudinis, & ex ratione beatitudinis in speciali, quæ in clara Dei visione consistit, habere quod non possit deficere: unde in resp. ad 1. ait per hanc beatitudinem elevari hominem ad participationem æternitatis, transcendens omnem mutationem; & 1. p. qu. 10. art. 3. inter entia naturâ suâ immutabilia & æterna ponit visionem Dei, quam dicit propterea vocari in Scriptura vitam æternam; & art. 5. ad 1. asserit illam visionem non mensurari tempore, vel ævo, sed æternitate participatâ: idem habet in 2. dist. 2. quæst. 1. art. 1. ad 4. & tertio contra gentes cap. 62.

14. Probatur ergo prima pars conclusionis primâ ratione D. Thomæ hic art. 4. Beatitudo, cum sit bonum sufficiens & perfectum, ab intrinseco & ex propria ratione habet quoddam desiderium hominis quietet, & omne malum excludat; Sed neutrum præstaret, si non esset ab intrinseco inamissibilis & incorruptibilis: Ergo inamissibilitas & incorruptibilitas ab intrinseco illi convenit. Major patet, Minor quoad utramque partem suadet. Nam unum ex præcipuis quæ optat beatus, est perpetuitas boni quod possidet; unde maximè anxietetur, si existimaret tale bonum non fore perpetuum: Ergo si beatitudo non esset perpetua & incorruptibilis ab intrinseco, nec perfectè satiaret hominis appetitum, nec omnem miseriam & anxietatem excluderet. Unde Augustinus: *Nulla modo esse poterit vita veraciter beata, nisi fuerit sempiterna.*

15. Dices, sufficere ad hoc ut beatus quietetur, & omnis anxietas ab eo tollatur, quod Deus decreverit illi beatitudinem perpetuò conservare, & hoc illi innotescat.

Verùm hæc solutio ex non penetrata rationis efficacia procedit: unde sic eam explico, & datam solutionem evertio. De ratione formæ in qua beatitudo essentialiter consistit, est quoddam vel ratione sui, vel ratione eorum quæ illi debentur, satiet appetitum beati, & omnem miseriam & anxietatem excludat, ut disp. 3. art. 1. fusè ostendimus: Atqui perpetuitas seu inamissibilitas beatitudinis exigitur ad tollendam anxietatem beati, & illius appetitum quietandum: Ergo illa debita est formali beatitudini, eique ab intrinseco (id est vel ratione sui, vel ratione eorum quæ illi debentur) & non solùm ab extrinseco, & ex gratuita Dei voluntate, debet competere.

16. Secunda pars conclusionis, quæ asserit quoddam clara Dei visio, non solùm in ratione beatitudinis, sed etiam in ratione visionis Dei, est incorruptibilis ab intrinseco, secunda ratione Divi Thomæ suadet. Visio Dei, neque ex voluntate ipsius videntis, neque ex voluntate Dei, neque ex aliquo extrinseco impediente cessare potest: Ergo ex propria ratione habet, quod sit perpetua & duret in æternum, subindeque quod ab intrinseco sit inamissibilis & incorruptibilis. Consequentia patet à sufficienti enumeratione: nihil enim aliud assignari potest, ex quo visio Dei possit cessare. Antecedens verò probatur, quan-